

IV Міжнародна науково-методична конференція Форум молодих економістів-кібернетиків

„Моделювання економіки: проблеми, тенденції, досвід”

24-26 жовтня 2013 р., м. Тернопіль

Література:

1. Цели социальных медиа [Електронний ресурс] / Социальные Медиа в Украине : [Режим доступу] : http://www.social-media-ukraine.com/p/blog-page_4641.html

УДК 658.004.89

Н.О. Іванченко

Національний авіаційний університет

ОНТОЛОГІЇ УЗГОДЖЕННЯ ВЛАСТИВОСТЕЙ СТРУКТУРИ ДОМЕННОГО ПРОСТОРУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

N. O. Ivanchenko

ONTOLOGY MATCHING PROPERTIES STRUCTURE OF THE DOMAIN SPACE OF ECONOMIC SECURITY OF COMPANIES

Спільне використання людьми або програмними агентами загального розуміння структури інформації є однією з найбільш загальних цілей розробки онтологій. Забезпечення можливості використання знань доменного простору економічної безпеки підприємства (ДП ЕкБП) є однією з рушійних сил у вивченні онтологій та створення бази знань підприємства. Наприклад, для моделей багатьох різних ДП потенціалів ЕкБП необхідно сформулювати поняття часу. Це подання включає поняття тимчасових інтервалів, моментів часу, відносних заходів часу і т.д. Розроблену онтологію ДП ЕкБП, можна просто повторно використовувати у своїх предметних областях. Крім того, якщо нам потрібно створити велику онтологію, ми можемо інтегрувати кілька існуючих онтологій, що описують частини великих ДП ЕкБП.

Створення явних припущень в ДП ЕкБП, що лежать в основі реалізації дає можливість легко змінити ці припущення при зміні наших знань про ДП ЕкБП. Жорстке кодування припущень на мові програмування призводить до того, що ці припущення не тільки складно знайти і зрозуміти, а й також важко змінити, особливо непрограмістам. Крім того, явні специфікації знань в ДП ЕкБП корисні для нових користувачів, які повинні дізнатися значення термінів ДП ЕкБП.

Відділення знань ДП ЕкБП від оперативних знань - це ще один варіант загального застосування онтологій. Ми можемо описати завдання конфігурування програмного продукту з його компонентів відповідно до необхідної специфікації та впровадити програму, яка зробить цю конфігурацію незалежною від продукту і самих компонентів. Після цього ми можемо розробити онтологію компонентів і характеристик ЕОМ і застосувати цей алгоритм для конфігурування нестандартних ЕОМ. Аналіз

знань в ДП ЕкБП можливий, коли є декларативна специфікація термінів. Формальний аналіз термінів надзвичайно цінний як при спробі повторного використання існуючих онтологій, так і при їх розширенні. Часто онтологія ДП ЕкБП сама по собі не є метою.

Розробка онтології це визначення набору даних та їх структури для використання іншими програмами. Методи вирішення завдань, домени - незалежні програми та програмні агенти які використовують як данні онтології і бази знань, побудовані на основі цих онтологій. Онтологія - це детальна формалізація деякого ДП ЕкБП за допомогою таксономії. Таксономія - базова складова онтології, визначає класи об'єктів та взаємодію між цими класами. Зазвичай таксономія складається з ієрархічної структури даних, що містить всі релевантні класи об'єктів, їх зв'язки, правила і обмеження, прийняті в цій області. Система класів, підкласів та властивостей класів є універсальним і виразним інструментом представлення знань. В даний час інтеграція ресурсів йде на рівні створення єдиної Глобальної бази знань підприємства. Для такого об'єднання необхідна наявність інфраструктури, що забезпечує єдиний концептуальний формат представлення та інтерпретації знань на всіх рівнях - від рівня термінології до рівня сукупності текстів ДП ЕкБП.

Виходячи з вищесказаного, онтологія ДП ЕкБП є свого роду інтерфейс, єдиний формат подання знань, що припускає використання єдиної термінології для створення бази знань підприємства.

Література:

1. Клещев А. С., Артемьева И. Л.. Математические модели онтологий предметных областей. Часть 1. Существующие подходы к определению понятия «онтология». // Научно – техническая информация, серия 2 «Информационные процессы и системы», 2001, № 2, С. 20 – 27.
2. Клещев А. С., Артемьева И. Л.. Математические модели онтологии предметной области. Часть 2. Компоненты модели. // Научно – техническая информация, серия 2 «Информационные процессы и системы», 2001, № 3, С. 19 – 28.
3. Іванченко Г.Ф. Системи штучного інтелекту : навч. посіб. / Г.Ф. Іванченко. – К. : КНЕУ, 2011. — 382 с.